آصف بهاند ۲۰۱۶/۱۰/۲۷

نورو ته شربت ګله

ځانته زهر ګله

«ما نن یو ځل بیا د شربت ګلي عکس ته په ځیر ځیر، کتل د
هغي په سترګو کي پیغوروو، دا پیغور د هغو ټولو قامونو
په نوم وو چي د هغي کور يي د جنګ په لمبو کي
وسیزه او هغه يي د پیښورپه لارو کوڅو
کي بي نومه اوبي نښانه پریښوده.»

(شاهین بونیری)

له هغي ورځي نه چي نشنل جغرافیک مجلي د شربت ګلي عکس چاپ کړ، ډیرو کورنیو او بهرنیو قلموالو د شربت ګلي او د هغي د عکس په باب لیکني وکړي. زه هم کله، کله دي ته هڅیدلی یم چي څه ولیکم، خو د لیکنو او نظریاتو د ډیروالي په وجه به د شربت ګلي په باب خپله سوژه او یا د لیکني موضوع را ته پیکه ښکاره شوه او بیا به ور نه تیر شوم؛ خو اوس پر شربتي باندي خپلو سترګو او خپل شهرت، د سیاسي حالاتو په کش و ګیر کي داسي څه راوستل چي خوږه شربته يي د زندان تیارو ته ور پوري وهله.
زه به د شربتي په باب د رنګارنګ نظریاتو، راپورونو او مقالو په اړو دوړ کي خپله هغه کیسه ولیکم چي ما چیري او څنګه د شربتي همدا مشهور عکس ولید:
د ۲۰۰۰ ام کال دسمبر و چي د مهاجرتونو د ډیرو سترياوو په پای کي ډنمارک ته ورسیدم، نوم مي لکه د چا خبره

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ

په پنسل ولیکل شو، د ډنمارک د کوپنهاګن د مهاجرو له مرکزي کمپ نه یوه بل واړه کمپ ته چې د ډنمارک په شمال کې، د فریدریکس هاون ښار کې پروت و، ولیږل شوم.
نا مالومې راتلونکې او د تر ډنمارک پورې د را رسیدو خواریو، داسې ستړی کړی وم چې درې ورځې له کمپ نه د باندې و نه وتلم. په ټکي ډنمارکي نه پوهیدم، نه لاره را مالومه وه، نه کوڅه او نه هم ښار.
درې ورځې وروسته مې له یوه افغان سره له بلدیدو سره سم، له هغه نه هیله وکړه: چې ته خو به لږ بلد وې، که ما سره مرسته وکړې! هغه و ویل چې سمه ده، څه در ته وکړم؟ ما ور نه هیله وکړه چې ما سره یو وار تر ښاره پورې لاړ شه، که په دې ښار کې کتابتون وي، هغه را وښیه. هغه په ډیرې مهربانۍ را ته ویل در ځه!
کله چې ښار ته ورسیدو، ما سره آشنا یوه ودانۍ را وښوده او را ته وې ویل چې دا د همدې ښار کتابتون دی. چې په دروازه ور ننوتم، که ګورم چې شربت ګله ولاړه ده.
دا غلې او بیځانه ولاړه وه، خو سترګو یې خبرې کولې، زه یې هم په خبرو پوهیدم چې دا په سترګو کې څه را ته وایي. مخامخ ور ته ودریدم، شربتي ما ته کتل او ما هم دې ته کتل، تا به ویل چې د میدانښار د دادل درې د کوم کلي په یوه تنګه کوڅې کې په مخه راغلې ده، ما غوښتل چې څه ور ته و وایم، خو چې پام مو شو زه تش کاغذ ته ولاړ وم. دا د شربت ګلې تر ټولو لوی چاپ شوی عکس و.
را سره راغلې آشنا را ته غږ کړل چې راځه کنه چې له کتابتون نه د استفادې له پاره دې نوم راجستر کړو! ما ویل چې دا جلۍ افغانه ده. هغه را ته کړل: چې آشنا د افغانې عکس به څوک دلته بندوی راځه چې ځو او...
په تلو تلو کې مې بیا هم د سترګو له کونجونو ور ته کتل او د زړه په خزان شوي بڼ کې مې له توندو بادونو سره دې لنډۍ غږ کاوه:

ته دې د سترګو شربت راکړه
زه د هجرت تورو تیارو ځبلی یمه

کلونه واوښتل او اوس ټول په دې پوهیږي چې د مهاجرت په سره اور کې اوسیدل څومره ګران دي او شربت ګلې د ماشومتوب له څو کلونو پرته، نور ټول د سره انګار په همدې بټۍ کې تیر کړل. ماشومه وه، پیغله شوه، میرمن شوه او بیا مور شوه. د شربت ګلې نوم، د شربت ګلې عکس او بیا په عکس کې یې جادویي سترګې د ټولې نړۍ او ټولو هیواد والو له پاره د خواږه شربت یو جام شو؛ خو په خپله د دې له پاره او د دې د کورنۍ له پاره د زهرو جام شو او د زهرو دغه جام پاکستاني استخباراتو لومړی پر دې، بیا یې پر کورنۍ او بیا په ټولو افغانانو باندې وچیکه.
د سیاسي ناندریو په لړ کې دا دی پاکستاني استخباراتو نه بله لاره ورکه ده اوس مو له خوږ ګوتې نه نیسي او لکه لیوني سپي هرې خوا ته خولې اچوي، لکه زخمي مار په هر څه باندې خوله لګوي او په هر ډول چې وي افغان باید و زوروَل شي، د زوورولو نوی چم یې د شربتي نیول او بندې کول دي او...
د شربتي د نیولو او بندې کولو په باب ګڼو قلموالو خپل نظریات او تأثرات څرګند کړي دي، خو په ټولو لیکنو کې د شاهین بونیري«ما له د سترګو تاوان راکړه» لیکنه زما خوښه شوې ده چې په ښکلي هنري انداز سره د موضوع حق ادا کړی دی.چې د د ۲۰۱۶ کال د اکتوبر په شپاړسمه نیټه په تاند کې خپره شوې ده او زه یې دلته د افغان جرمن آنلاین له درنو لوستونکو سره شریکوم:
«دیرش کاله جنګ، ۱۵ لکه مړي، ۳۵ لکه مهاجرین ــ دا د افغانستان کیسه ده ــ او هم دا د شربت ګلې د ژوند کیسه ده!
د هغې مور پلار د شورویانو په بمبارۍ کې ووژل شول ــ کور او کلي یې وران شو ــ لا ډیره ماشومه وه چې د خپلې نیا سره په یخه یخنۍ او واورو کې په دنګو دنګو غرونو راواوړیده ــ او په پاکستان کې مهاجره شوه.
هغې له قدرت ډیرې ښایسته او له غروره ډکې سترګې ورکړې وې ــ خو جنګ او مهاجرت ورپکې ویره او وحشتونه وکرل.
په پیښور کې د کډوالو په کیمپ کې دیره شوه ــ د دې ساده پښتني لپاره ماضي تریخ او مستقبل بې باوره وو.
هغې د خپل خوار وزار ژوند کیسه په خپل زړه کې پټه ساتلې وه خو سترګو ورسره وفا ونکړه ــ د هغې شنې سترګې ښایسته هم وې او زوروري هم ــ خو د هغې شونډې وچې او مخ غمژن وو.
د هغې یو تصویر هغه د یوې مهاجرې نه؛ مونالیزا؛ جوړه کړې وه ــ دغه یو تصویر د هغې د خاورې د جلال تصویر هم وو او د جمال هم ــ دغه تصویر د درد تصویر هم وو ــ او د ارمان هم.
دا تصویر په مجلو او ورځپاڼو کې خپور شو ـ په فریمونو کې ځای شو او د نړۍ د پرمختللو ښارونو کورونو، دفترونو او بازارونو ته ورسید. هر څو که د شربت ګلې د خپل ژوند هیڅ قیمت نه وو خو د هغې تصویر په ملینونو کې وپلورل شو ــ د کارپوریټ دنیا د ظلم انداز هم ډیره عجیبه وي.
د هغې تصویر د زمانې په زړه کې ځای شو خو هغه هیره شوه. ډیرکالونه وروسته خبر راغی چې شربت ګله واده شوې ده او د خپلو بچو سره د غرونو په لمن کې په خپل کلي کې ژوند کوي.
او چې په دویم ځل د هغې تصویر مخې ته راغې نو هغه وخت ځپلې وه خو د هغې سترګې هم هغه شان تاندې او تپاندې وې.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

افغانان له دا زوړ جنګ د وحشته نه وو بهر شوي چې يو نوي جنګ په خپلو پنجو کې ګير کړل ـــ يو ځل بيا جنګي جازونه اوچت شول ـــ او اسمان سور شو . شربت ګله سره د خپلو ماشومانو د توري بوړي د غرونو نه بيا د سرپناه په لټون کې پېښور ته راورسيده ـــ بيا مهاجره شوه ـ په خپل کور کې مهاجره!
نن د پاکستان ميډيا راپور ورکړ چې شربت ګله د جعلي شناختي کارډ جوړولو په تور ونيول شوه ـــ او د پوښتنو ګرويړنو لپاره پوليسو ته په لاس ورکړل شوه.
ما نن يو ځل بيا د شربت ګلې عکس ته په ځير ځير کتل ـــ د هغې په سترګو کې پيغور وو ـــ دا پيغور د هغه ټولو قامونو په نوم وو چې د هغې کور يې د جنګ په لمبو کې وسيزه او هغه يې د پېښور په لارو کوڅو کې بې نومه او بې نښانه پرېښوده.»

پای

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ